

Oahppoplána

Sámi kultuvrra riektesuodjalus

1. Oahpu namma

Sámegillii: Sámi kultuvrra riektesuodjalus
Dárogillii: Samisk kulturs rettsbeskyttelse
Eaŋgalasgillii: Legal protection of Sámi culture

2. Oppalaš dieđut oahpu birra

Oahpu koda: JUR-2002
Dássi: Bachelor, čieknudanoahppu
Viidodat: 10 oč
Galli lohkanbaji badjel: 1
Oahpu lágideapmi: 2 fysalaš deaivvadeami Diehtosiiddas, ja muđui neahttaoahpahus.

3. Oahpu gullevašvuohta

Oahppu lea doarjjafágan duodji ja hábmema bacheloras ja sámegiela ja sámi girjjálašvuođa bacheloras. Sáhtá dohkkehuvvot doarjjafágan maiddá eará bacheloroahpuin.

4. Sisabeassangáibádusat

- Čađahan JUR 101 Sámeriekti (10 oč) oahpu dahje vástideaddji oahpu.
- Dábalaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii. Sisabeassanvuodđu sáhtá leat juogo oppalaš lohkanbalašvuohta (čađahan joatkkaskuvlla/logahaga/gymnása) dahje reálagelbalašvuohta. Oppalaš lohkanbalašvuođa gáibádusat olgoriikkaohcciide bohtet ovdan [GSU-listtus](#).
- Davvisámegielmáhttu.

Sámegiela gáibádusa sáhtá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladuttkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje odđaaigásaš giellan (moderna språk 200–300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhtá maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbolašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

5. Oahpahus- ja eksámengiella

Oahpahus- ja eksámengiella lea davvisámegiella. Lohkanmearri lea sámegillii, dárogillii ja eaŋgelasgillii.

6. Sisdoallu

Sámi álbmot lea unnitčeardda- ja eamiálbmot, ja danin lea sámi kultuvrras sierra riektesuodjalus nationála lágaid ja riikkaidgaskasaš soahpamušaid bokte. Riektesuodjalus sihkkarastá ahte sámii besset eallit ja seailluhit sámi kultuvrra, ja stádas lea geatnegasvuohta sihkkarastit sámi kultuvrra riektesuodjalusa iešguđet eiseválddiid hálddašanválddi bokte.

Dát oahppu hukse JUR 101 Sámeriekti oahpu ala, gos studeanttat leat háhkan vuoddogelbbolašvuođa sáme- ja eamiálbmotrivttiin. Dán oahpus čiekŋudit studeanttat sámi kultuvrra riektesuodjalussii, ja ohppet dárkileabbo riektesuodjalusa mearkkašumi birra kulturdoaimmaheamis. Dákkár kulturdoaimmat sáhttet leat sámegeielgeavaheapmi, sámi oahpahus, duodji ja dáidda, ja meahcásteapmi ja bivdu. Studeanttat ohppet maiddá mo sámii iežaset riekteáddejumi ja iešmearrideapmi dahká vuođu stáda geatnegasvuođaide sámi kultuvrra riektesuodjalusa hárrái.

Oahppu lea hábmejuvvon studeanttaide geain ii leat riektedieđametoda gelbbolašvuohta, muhto addá studeanttaide gelbbolašvuođa iežaset fágaárbevieruid metodalaš geahčastagas kritihkalaččat suokkardallat sámi kultuvrra riektesuodjalusa dihto fáttáid siskkobealde.

7. Oahppanjoksosat

Oahpu čađaheami maŋgel lea studeanta olahan čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Diehtu:

Studeanta

- diehtá sámi kultuvrra riektesuodjalusa duogáža ja ulbmila
- diehtá sámi kultuvrra riektesuodjalusa váldo mearkkašumi, sisdoalu ja sajjádaga
- diehtá mo riekti sámegeieloahpahussii ja riekti gulahallamii sámegeilli almmolaš eiseválddiiguin lea nannejuvvon lágas, ja mo dát rievttit čuovvolahttojuvvojit almmolaš eiseválddiid bokte
- diehtá duddjoma, duoji ja dáidaga riektesuodjalusa

Máhttu:

Studeanta

- máhtá kritihkalaččat suokkardallat sámi kultuvrra riektesuodjalusa nanusvuođaid ja vejolaš hástalusaid
- máhtá ovdamearkkaid bokte ovdanbuktit sámi kultuvrra riektesuodjalusa ulbmila ja mo dan sáhtá ollašuttit
- máhtá laktet ovdán beliid mat čuožžilit guokte álbmoga kultuvrraid deaivvadeamis, go stáda eiseválddit galget sihkkarastit sámi kultuvrra riektesuodjalusa, sámi riekteáddejumi ja iešmearrideami

Oppalaš gelbbolašvuohta:

Studeanttas lea gelbbolašvuohta

- ákkastallat ja ovddidit sámi kulturdoaimmaheami kulturriektisuodjalusa vuođu

- suokkardallat čuolmmaid lágain, riektepráksis ja hálddašeamis, mat hehtejit kulturdoaimmaheami
- searvat fágalaš digaštallamiidda gos riektesuodjalusa sajádat ja eiseváldiid čuovvoleapmi lea fáddán

8. Oahpahan- ja oahppanvuogit

Logaldallamat, joavkoságastallamat ja proseassačállin. Vurdojuvvo ahte studeanttat oassálastet aktiivvalaččat buotlágan oahpahusvugiide ja lohket lohkanmeari ángirit. Studeantabarggut galget dábálaččat ovdanbuktot plenumas.

9. Gáibádusat beassat eksámenii

Čuovvovaš gáibádusat leat eaktun beassat eksámenii:

- Studeanta galgá leat oassálastán unnimus 80 % fysalaš deaivvademiin Diehtosiiddas
- Čađahan ja ožžon dohkkehuvvot ovttá oktagaslaš 4–5 siidosaš čálalaš bargobihtá
- Studeanta galgá ovdanbuktit barggu njálmmálaččat bagadallansemináras

10. Eksámen

Eksámen lea 5-beaivásaš ruovttueksámen mas studeanta čállá 5-7 siidosaš čállosa. Ovdasiidu ja gálđočujuhusat bohtet lassin siidomearrái.

Árvosánit addojuvvojit ECTS vuogádaga mielde, mas A lea buoremus árvosátni ja E lea vuolemus ceavzinárvosátni. F-árvosátni mearkkaša ahte ii leat ceavzán.

11. Leago privatisttain vejolaš váldit dan oahpu?

Ii leat.

12. Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta. Studeanttain lea geatnegasvuodta searvat árvvoštallamiidda mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.